Lieta Nr. C29766413
Nr. C-3711/14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 28.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese L.Mikulāne

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 18.septembrī prasītāja /pers. B/ cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, kura 2013.gada 1.oktobrī tika precizēta un kurā norādīts, ka atbildētājs ir pušu dēla /pers. D/ tēvs, taču finansiālu atbalstu bērnam viņš nesniedz, lai gan ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas spriedumu lietā Nr.2-5964/9 no atbildētāja piedzīti uzturlīdzekļi dēla /pers. D/ uzturam Ls 40 apmērā ik mēnesi, sākot no 1999.gada 23.maija līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt. Ņemot vērā to, ka 2013.gadā ar bērna uzturēšanu saistītie izdevumi ir pieauguši un veido Ls 250, un pamatojoties uz Civillikuma 177. un 179.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.348 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" un Ministru kabineta noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla /pers. D/ uzturam Ls 60 apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktā iztikas minimuma.

2013.gada 28.oktobrī lietā tika saņemti atbildētāja /pers. C/ rakstveida paskaidrojumi par celto prasību, kuros cita starpā norādīts, ka atbildētājs atzīst prasību Ls 40 apmērā, kuri tiek jau maksāti, turklāt atbildētājs neuzticas bērna mātei, tāpēc viņš ir gatavs palīdzēt bērnam personīgi, pirkt viņam apģērbu, kā arī segt ar mācībām saistītos izdevumus.

Ņemot vērā to, ka neviena no pusēm nebija lūgusi izskatīt lietu tiesas sēdē, tiesa uzskatīja par iespējamu izskatīt lietu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi prasības pieteikumu un atbildētāja rakstveida paskaidrojumus, kā arī pārbaudījusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietas materiālos esošās dzimšanas apliecības Nr.AB/numurs/ kopijas (lietas 7.lapa) redzams, ka/datums/dzimis /pers. D/, kura vecāki ir /pers. C/ un /pers. B/.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 1999.gada 20.oktobra spriedumu lietā Nr.2-5964/9 (lietas 8.lapa) no /pers. C/ par labu /pers. B/ piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. D/ uzturam Ls 40 apmērā ik mēnesi, sākot no 1999.gada 6.jūlija līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt. Minētais tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā 1999.gada 10.novembrī.

Izvērtējot prasības pieteikumu un atbildētāja rakstveida paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka aizgādību pār pušu nepilngadīgo bērnu /pers. D/ īsteno prasītāja /pers. B/.

Civillikuma 179.panta panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no

vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt, bērnam no septiņu līdz 18 gadu vecumam ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim (tas ir, arī prasības celšanas brīdī), minimālās mēneša darba algas apmērs līdz 2013.gada 31.decembrim bija Ls 200.

Savukārt saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī, minimālās mēneša darba algas apmērs no 2014.gada 1.janvāra ir EUR 320.

Ņemot vērā to, ka vecāka pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus minimālajā apmērā ir absolūts un tas nav saistāms nedz ar vecāka spējām dot uzturu, nedz ar viņa mantas stāvokli, kā arī neviens normatīvais akts neparedz vecāka atbrīvošanu no minētā pienākuma pildīšanas, tiesa atstāj atbildētāja iebildumus attiecībā uz piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, kā arī iesniegto 2013.gada 15.oktobra izziņu par darba algas apmēru (lietas 25.lapa) bez ievērības.

Turklāt tiesas ieskatā pušu savstarpējās domstarpības un nesaskaņas nav saistāmas ar vecāka pienākumu sniegt uzturu savam bērnam un tās nekalpo par pamatu vecāka atbrīvošanai no uztura došanas pienākuma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo daļu līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Savukārt Civillikuma 178.panta otrā daļa noteic, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Tādējādi vecākam, pie kura bērns nedzīvo, ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus otram vecākam, nevis pašam bērnam. Vienlaikus tiesa atzīst, ka minētais neliedz atbildētājam rūpēties par savu dēlu, papildus pērkot nepieciešamās lietas vai arī sedzot citus ar bērna uzturēšanu saistītos izdevumus.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta pirmo daļu *euro* ieviešana neietekmē līgumu un citu tiesisko instrumentu nepārtrauktību. Atsauces uz latiem tiesiskajos instrumentos, kas pastāv dienā pirms *euro* ieviešanas dienas, sākot ar *euro* ieviešanas dienu, ir uzskatāmas par atsaucēm uz *euro*, ievērojot Eiropas Savienības Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Tādejādi uzturlīdzekļu apmērs pārrēķināms no latiem uz *euro* atbilstoši neatsaucami fiksētajam *euro* maiņas kursam (EUR 1 = LVL 0,702804).

Ņemot vērā to, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 1999.gada 20.oktobra spriedumu lietā Nr.2-5964/9 noteiktais uzturlīdzekļu apmērs ir daudz mazāks par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā arī primāri nodrošinot nepilngadīgā bērna intereses, tiesa uzskata, ka ir pamats palielināt no atbildētāja /pers. C/ ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 1999.gada 20.oktobra spriedumu lietā Nr.2-5964/9 par labu prasītājai /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmēru dēla /pers. D/ uzturam par Ls 20 jeb EUR 28,46 ik mēnesi, piedzenot no /pers. C/ uzturlīdzekļus dēla uzturam Ls 60 jeb EUR 85,37 apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 18.septembra līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Tādējādi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 5.punktu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu no /pers. C/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva EUR 51,23 apmērā (15% no (EUR 28,46 * 12 mēneši)) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu piegādāšanu un izsniegšanu EUR 4,70 apmērā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 97., 193., 204.[1] pantu, 250.[27] panta otro un astoto daļu, tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību apmierināt.

Palielināt no /pers. C/ ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 1999.gada 20.oktobra spriedumu lietā Nr.2-5964/9 piedzīto uzturlīdzekļu apmēru par EUR 28,46 (Ls 20) ik mēnesi un piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, norēķinu konts Nr./numurs/, uzturlīdzekļus dēla /pers. D/, /personas kods/, uzturam EUR 85,37 (astoņdesmit pieci *euro* un 37 centi)

apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2013.gada 18.septembra līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt.

Noteikt, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 1999.gada 20.oktobra spriedums lietā Nr.2-5964/9 izpildāms līdz 2013.gada 17.septembrim (ieskaitot).

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 51,23 (piecdesmit viens *euro* un 23 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četri *euro* un 70 centi) apmērā.

Pēc valsts ienākumos piedzenamo tiesas izdevumu samaksas samaksu apliecinošie dokumenti jāiesniedz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Noteikt/pers.C/, /personas kods/, termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma noraksta pieejamības dienas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Sprieduma noraksts pieejams tiesas kancelejā no 2014.gada 28.janvāra.

Tiesnese L.Mikulāne